

Pécsi László Lukács

Tűzvédelem, tűzoltás

A követelménymodul megnevezése:

Biztonságos és minőségi munkavégzés a könnyűiparban

A követelménymodul száma: 1088-06 A tartalomlelem azonosító száma és célcsoportja: SzT-003-30

MUNKKANYAG

TŰZVÉDELMI ISMERETEK

ESETFELVETÉS–MUNKAHELYZET

A gazdálkodó szervezeteknél még működtetnek olyan elavult gépeket, berendezéseket, amelyek nem felelnek meg a tűzbiztonsági követelményeknek. Az alkalmazott technológiáknál előfordulnak kockázatok, amelyek tüzet eredményezhetnek.

Mit tehetünk a tüzesetek számának csökkentése érdekében?

A tüzesetek számának csökkentése hatékonyan valósítható meg a munkavállalók tűzvédelmi felkészítésével.

A károk megelőzése érdekében korszerűsíteni szükséges a gépeket, berendezéseket, javítani kell a szabályozást és jól képzett szakembereket kell foglalkoztatni.

Ön szerint kinek a kötelessége a tűzvédelem megszervezése, a biztonságos termelés szavatolása? Indokolja választát!

Mit értünk tűzvédelem alatt?

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

A **tűzvédelem** szervezett tevékenység, a tüzesetek megelőzése, a tűzoltási feladatok ellátása, tűzvizsgálat, valamint ezek feltételeinek biztosítása érdekében.

A **tűz** időben, térben nem szabályozott égési folyamat, amelyet füst, lángképződés és hőfelszabadulás kísér, ezért veszélyt jelent az életre, a testi épségre, az anyagi javakra.

Az **égés** létre jöttéhez az *éghető anyag*, az *oxigén* és a *gyulladás hőmérséklet* együttes jelenléte szükséges.

A **robbanás** az égés gyors és veszélyes formája, amikor porok, gőzök vagy gázok hevesen égnek.

Tűzveszélyes tevékenység az a tevékenység, amely a környezetében lévő éghető anyag gyulladási hőmérsékletét, lobbanáspontját meghaladó hőmérséklettel és/vagy nyílt lánggal, parázslással, szikrával jár.

Tűzveszélyes helyek jelölése, jelzőtáblák:

- A helység bejáratánál jól látható helyen a tűz- és robbanásveszélyre, valamint a vonatkozó előírásokra figyelmeztető és tiltó rendelkezéseket tartalmazó piktogramot, táblát, feliratot kell elhelyezni.

1. ábra Figyelmeztető tábla

- A létesítményben, helyiségben csoportosan elhelyezett elektromos kapcsolók funkcióját és a feszültség értékét, valamint a ki- és bekapcsolás helyzetét eltávolíthatatlan felirattal kell jelölni. Az áramtalanító főkapcsolóra szintén ezek az előírások vonatkoznak.

Az **1996. évi XXXI. Törvény** alapozza meg a tűz elleni védelmet, a műszaki mentést és a tűzoltást. A végrehajtási rendeletek pedig erősítik a tűzvédelmi fegyelmet.

A tűzvédelmi törvény¹ értelmében a **gazdálkodó szervezetekkel** szemben alapvetően az alábbi öt fő követelmény fogalmazható meg:

- Önmaguk kötelesek gondoskodni a tevékenységükkel kapcsolatos tűzvédelemről
- Megfelelő biztonságot kell nyújtaniuk azoknak, akiket foglalkoztatnak
- Rendeltetésszerű működésük során ne jelentsenek tűz- és robbanásveszélyt a környezetükre
- Az általuk létrehozott termékek, illetőleg szolgáltatásaik – ha azokat megfelelően veszik igénybe – ne veszélyeztessék a fogyasztót
- Teremtsék meg a tevékenységük során keletkező tűz és műszaki baleset észlelésének, jelzésének, eloltásának, elhárításának szervezeti, szervezési, személyi és tárgyi feltételeit.

A **tűzesetek** általában megelőzhetők, káros következményei elháríthatók, vagy jelentős mértékben csökkenthetők, ha az előírásokat betartjuk.

¹ 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról.

1. A létesítésre vonatkozó szabályok

Az üzemeltető, tulajdonos, fenntartó tűzvédelmi kötelezettségei:

- Alakítsa ki a tűzvédelemről történő gondoskodás stratégiáját, programját, amelynél minimum követelmény a hatályos tűzvédelmi előírások megtartása. A biztonsági stratégia tartalmának kialakításának során összhangot kell találni a biztonságos működés és a gazdálkodó szerv gazdasági, piaci érdekei között.
- Mérje fel, vegye számba a működése során reálisan előfordulható tűzvédelmi, **biztonsági kockázatokat**
- A legalapvetőbb tűzkockázati elemek értékelése a 9/2008. (II.22) ÖTM² rendelettel kiadott **Országos Tűzvédelmi Szabályzat (OTSZ)** alapján kötelező, amelynek a legfontosabb eleme a létesítmények tűzveszélyességi osztályba sorolása.

Tűzveszélyességi osztályok:

- „Fokozottan tűz- és robbanásveszélyes” - jelzése: „**A**”
- „Tűz- és robbanásveszélyes” - jelzése: „**B**”
- „Tűzveszélyes” - jelzése: „**C**”
- „Mérsékeltén tűzveszélyes” - jelzése: „**D**”
- „Nem tűzveszélyes” - jelzése: „**E**”

2. ábra Tűzveszélyességi osztályok

2. A használatra vonatkozó szabályok

- A gazdálkodóknak, ha ötnél több munkavállalót foglalkoztatnak, vagy ha ötvennél több személy befogadására alkalmas létesítményt működtetnek, illetve a fokozottan tűz- és robbanásveszélyes besorolás esetén és kereskedelmi szálláshelyeken **Tűzvédelmi Szabályzatot** kell készíteniük, amelynek a 9/2008. (II.22) ÖTM rendeletben meghatározott esetekben mellékletét képezi a **Tűzriadó Terv**
- A fokozottan tűz- és robbanásveszélyes, a tűz- és robbanásveszélyes, valamint a tűzveszélyes tűzveszélyességi osztályba tartozó létesítményekben megfelelő szervezetettel, tűzvédelmi szakképesítéssel rendelkező személlyel, illetőleg szolgáltatás igénybevételével kell gondoskodniuk a tűzvédelem biztosításáról

² 9/2008. (II.22) ÖTM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzat kiadásáról.

- A munkáltató köteles gondoskodni a munkavállalói, illetőleg a munkavégzésben részt vevő családtagjai **tűzvédelmi oktatásáról** és rendszeres továbbképzéséről, valamint arról, hogy azok a munkakörükkel, tevékenységükkel kapcsolatos tűzvédelmi ismereteket a foglalkoztatásuk megkezdése előtt elsajátítsák, a tűz esetén végzendő feladataikat megismerjék.

Előzetes tűzvédelmi oktatásban kell részesíteni az új munkavállalókat.

Rendkívüli tűzvédelmi oktatásban kell részesíteni a munkavállalókat, ha

- a munkahelyük, vagy munkakörük megváltozik
- új munkaeszközt helyeznek üzembe
- a munkaeszközt átalakítják
- új technológiát vezetnek be

A munka- és tűzvédelmi oktatások megtartásáért, a munkáltató a felelős.

A tűzvédelmi elméleti oktatás kötelező tartalmi elemei:

- a tűzvédelem jogi szabályozása;
- a munkáltatói szabályozás;
- az alapvető tűzvédelmi ismeretek;
- az anyagok csoportosítása éghetőség szempontjából;
- az égés fogalma, feltételei;
- a tűzveszélyességi osztályok, osztályba sorolás szabályai;
- a munkáltató és munkavállalók tűzvédelmi feladatai;
- a tűzjelzés lehetőségei;
- a tűz jelzése a tűzoltóság felé;
- a tűz jelzése a munkáltatón belül;
- a raktározás, tárolás szabályai;
- a készenlében tartandó kézi tűzoltó készülékek fajtái, felépítésük, működésük, ellenőrzésük
- a munkáltatónál alkalmazott technológiák tűzveszélyessége;
- a munkahelyi rend, fegyelem;
- a tűzvédelmi előírásokat megszegők felelősségre vonásának módozatai;
- a munkáltató és munkavállalók magatartása, feladatai a tüzeset bekövetkezésekor;
- a tűzveszélyes tevékenység végzésének a feltételei (állandó, alkalmoszerű);
- egyes tűzveszélyességi osztályokban végzett tevékenységek tűzvédelmi előírásai, elsősorban a munkáltató profiljának a figyelembe vételével;
- az egyes építmények, épületek, helyiségek, szabadterek tűzveszélyességi osztálya a munkáltatónál, a munkáltató tűzveszélyességi osztálya.

A tűzvédelmi oktatások gyakorlati részét, minden esetben a helyszínen kell elvégezni, bemutatva, gyakoroltatva, valamint meggyőződve arról, hogy a munkavállaló elsajátította-e a biztonságos védekezés feltételeit.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

A tananyag elsajátításához az alábbi hozzáállás szükséges Öntől:

- az olvasott szakmai szöveget kell megértenie,
- összefüggésekben kell gondolkodnia,
- egyrészt önállóan és egyedül dolgozik a tanulás során,
- másrészt tanári irányítás mellett problémaelemzésre és problémafeltárássra kerül sor.

Tanulmányozza egy **tűzvédelmi oktatás** elméleti és gyakorlati tematikáját!

Tanári információ:

- Ismertesse a könnyűipari munkahelyek kialakításának követelményeit (elektromos hálózat, világítás, fűtés, szellőztetés)!
- Mutasson be egy könnyűipari szakterületről beszerezhető **Tűzvédelmi Szabályzatot!**
- Ismertesse a **kockázatelemzés** feladatát, folyamatát!

Az internet valamelyik böngészőprogramjának segítségével tájékozódjon az alábbiakról!

- 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról.
- 116/1996. (VII. 24.) Korm. rendelet a tűzvédelmi bírságról.
- 79/2007 (IV.24.) Korm. rendelet a tűzvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervezetekről és a tűzvédelmi hatósági tevékenység részletes szabályairól.
- 9/2008. (II.22) ÖTM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzat kiadásáról.
- 22/2009. (VII. 23.) ÖM rendelet a tűzvédelmi megfelelőségi tanúsítvány beszerzésére vonatkozó szabályokról.
- 27/2009. (X. 29.) ÖM rendelet a tűzvédelmi szakvizsgára kötelezett foglalkozási ágakról, munkakörökről, a tűzvédelmi szakvizsgával összefüggő oktatásszervezésről és a tűzvédelmi szakvizsga részletes szabályairól.

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Egészítse ki a mondatokat a kipontozott helyre írt megfelelő szavakkal!

A tűz időben, térben nem szabályozott folyamat, amelyet füst, lángképződés és hőfelszabadulás kísér, ezért veszélyt jelent az, a testi épségre, az anyagi javakra.

Az égés létre jöttéhez az *éghető anyag*, az és a *gyulladásí hőmérséklet* együttes jelenléte szükséges.

A robbanás az égés gyors és veszélyes formája, amikor porok, gőzök vagy hevesen égnék.

2. feladat

Mikor kell a munkáltatónak tűzvédelmi oktatásban részesítenie a munkavállalókat?

3. feladat

Írja a megfelelő jelet a kettőspont után!

Tűzvesélyességi osztályok:

- „Tűzvesélyes” - jelzése:
- „Tűz- és robbanásveszélyes” - jelzése:
- „Nem tűzvesélyes” - jelzése:
- „Fokozottan tűz- és robbanásveszélyes” - jelzése:
- „Mérsékelten tűzvesélyes” - jelzése:

MEGOLDÁSOK

1. feladat

A tűz időben, térben nem szabályozott **égési** folyamat, amelyet füst, lángképződés és hőfelszabadulás kísér, ezért veszélyt jelent az **életre**, a testi épségre, az anyagi javakra.

Az égés létre jöttéhez az *éghető anyag*, az **oxigén** és a *gyulladás hőmérséklet* együttes jelenléte szükséges.

A robbanás az égés gyors és veszélyes formája, amikor porok, gőzök vagy **gázok** hevesen égnek.

2. feladat

Előzetes tűzvédelmi oktatásban kell részesíteni az új munkavállalókat.

Rendkívüli tűzvédelmi oktatásban kell részesíteni a munkavállalókat, ha

- a munkahelyük, vagy munkakörük megváltozik
- új munkaeszközt helyeznek üzembe
- a munkaeszközt átalakítják
- új technológiát vezetnek be

3. feladat

Tűzveszélyességi osztályok:

- „Tűzveszélyes” – jelzése: „**C**”
- „Tűz- és robbanásveszélyes” – jelzése: „**B**”
- „Nem tűzveszélyes” – jelzése: „**E**”
- „Fokozottan tűz- és robbanásveszélyes” – jelzése: „**A**”
- „Mérsékelten tűzveszélyes” – jelzése: „**D**”

TŰZOLTÁSI ISMERETEK

ESETFELVETÉS–MUNKAHELYZET

A közvetlen munka-környezetében a forgó alkatrészek súrlódásos hőemelkedésének következtében alapanyag tűz keletkezett. A károk mérséklése érdekében milyen teendők vannak az ott dolgozóknak?

A legfontosabb kérdések, amiket ebben az esetben szem előtt kell tartani:

- Ismereteim szerint kihez/hová kell fordulnia tűz észlelésekor?
- Hogyan jelezzem a tüzet?
- Miként tudom elsősre eldönteni a megfelelő oltási módot?
- Hol találok a tűzoltó eszközöket?
- Hogyan ismerem fel a kézi tűzoltó készüléket?

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

Ha a tűzmegelőzési tevékenységünk nem volt hatásos, következik a tűzoltás.

Tűzeseteknél elsődleges feladat a veszélyeztetett személyek **mentése**, a keletkezett tűz minél gyorsabb **oltása**.

3. A tűzoltás szabályai

Javasolt magatartás a tűz észlelésekor:

- őrizzük meg a nyugalmunkat,
- ne veszítsük el a fejünket,
- ne essünk pánikba,
- ne sodorjunk másokat veszélybe,
- higgadtan, határozottan cselekedjünk,
- próbáljuk meg a tűzoltóságot riasztani a 105-ös telefonszámon.

Tűzjelzéskor a következő információkról adjunk tájékoztatást a tűzoltóság részére:

- a tűz pontos helye (címe)
- mi ég, mit veszélyeztet
- a tűz jellemző mérete

- van-e életveszély, robbanásveszély
- közöljük nevünket és telefonszámunkat.

A tűzoltók megérkezéséig próbáljuk meg – a rendelkezésre álló eszközzel – a tűzoltást megkezdeni.

A lehetőséghez mérten próbáljuk meg a veszélybe kerülteket menteni. Erre használjuk fel a menekülési útvonalakat. Mindezen tevékenységeket úgy végezzük, hogy önmagunkat ne sodorjuk veszélybe.

Keressen példákat tüzesetekre és írja le tapasztalatai alapján a helyes cselekvéssort!

4. ábra Tűzoltás

A tűzoltás egy igen bonyolult és összetett feladat. A tűz oltásánál vegyük figyelembe a tűz méretét, az égő anyag tulajdonságait és a rendelkezésünkre álló alkalmas eszközöket.

- éghető folyadékok tüze vízzel általában nem, de letakarással, önelfojtással jól oltható
- kisebb méretű szilárd éghető anyagok égésénél is alkalmazható a letakarás, majd nedves környezetbe helyezés
- letakarásra, elfojtásra minél vastagabb, alacsony szintetikus száltartalmú anyagokat célszerű használni (pokróc)
- elektromos berendezések tüzeinek oltását csak feszültségmentesítés – kismegszakító lekapcsolása, hálózati csatlakozás megszüntetése – után szabad elkezdni
- szilárd éghető anyagok tüzeit a rendelkezésre álló vízforrásból nyert vízzel kezdjük el oltani
- a tűzoltó készülékek használata előtt mindig olvassuk el a rajta lévő kezelési és használati útmutatót!

Biztosítsuk a kikerkező tűzoltóknak az épület megközelítését, a tűzcsapok és vízszertési helyek hozzáférhetőségét (pl. az ott parkoló gépjárművek eltávolításával)! Segítsük a tűzoltók munkáját a rendelkezésünkre álló információkkal, az esetleg bent tartózkodók hollétéről, a közművek nyitó-záró szerelvényeinek helyéről!

4. A tűzoltás módjai

A tűzoltás alapja a három feltétel, nevezetesen az éghető anyag, az oxigén és a gyulladási hőmérséklet valamelyikének eltávolítása, megszüntetése, és így az égési folyamatot megszakítva végrehajtani magát a tűzoltást. Az égési folyamat létrejöttéhez e három feltétel egyidejű jelenléte szükséges.

Az éghető anyag eltávolításával a folyamatosság megszűnik, így a tűz terjedése megakadályozható.

Az oxigén elvonásával a tűz csökkenthető, majd kialszik.

Az égő anyag hőmérsékletének csökkentése vízzel a legegyszerűbb. Elektromos tüzet vízzel oltani tilos!

A tűz oltására olyan anyagokat használhatunk, amelyek a tűzfelületen korlátozzák az égés feltételeit.

Oltóanyagok:

- Oltóvíz
- Oltóhab
- Oltógáz
- Oltópor

Tűzoltó eszközök és készülékek:

Az építményekbe telepített **tűzoltó eszközök** segítik a tűz észlelését, jelzését és oltását.

Az Országos Tűzvédelmi Szabályzat³ előírása szerint a létesítményekben az ott keletkező tűz oltására alkalmas, a vonatkozó jogszabályokban és nemzeti szabványokban foglalt követelményeket kielégítő **tűzoltó készüléket** kell elhelyezni.

³ 30/1996. (XII. 6.) BM rendelet a tűzvédelmi szabályzat készítéséről.

5. ábra Tűzoltó készülékek

OTSZ 5. rész ÉPÍTMÉNYEK TŰZVÉDELME

20.1. A létesítményben a 20.2. bekezdésben foglalt kivételektől eltekintve legalább egy darab, az ott keletkezhető tűz oltására alkalmas – a vonatkozó jogszabályban és szabványban foglalt követelményeknek megfelelő – tűzoltó készüléket kell elhelyezni. Az újonnan létesült építményekben, építményrészekben, a megváltozott rendeltetésű helyiségekben, helyiségcsoportokban, építményekben, valamint szabadtereken csak az érvényben lévő hatályos szabványok és jogszabályok szerint gyártott tűzoltó készülék tartható készenlétben

20.5. A tűzoltó-technikai eszközt, készüléket, felszerelést és anyagot jogszabály előírásai szerint, azok hiányában félévenként, de legfeljebb évente kell ellenőrizni. Ha a tűzoltó készülék, felszerelés előírt időszakos ellenőrzését és/vagy javítását nem hajtották végre, akkor az nem tekinthető üzemképesnek.

20.6. A tűzoltó készülékek ellenőrzését és karbantartását csak OKF regisztrációs számmal rendelkező szervezet jogosult végezni.

6. ábra Poroltó készülék

A tűzoltó készülékből az oltóanyagot a készülékben lévő nyomás hatására a tűz fészkére lehet irányítani. A tűzoltó készülékek alapszíne vörös, a hajtóanyagot tartalmazó palack színe megegyezik a gáztöltet színével. A jelenleg gyártott tűzoltó készülékekre érvényes szabvány az MSZ EN3.

A kézi tűzoltó készülékek a kezdeti tüzek oltására alkalmasak, mert a tüzeset közelében rendelkezésre állnak, kezelésük egyszerű és gyors.

A tűzoltás szempontjából alkalmas tűzoltó készülék kiválasztásához az éghető anyag fizikai és égési jellemzői alapján meghatározott tűzosztályok (MSZ EN2) nyújtanak eligazítást.

A tűzoltó eszközöket jól láthatóan, könnyen hozzáférhetően, a veszélyeztetett terület közelében helyezik el. Üzemképes állapotukat rendszeresen ellenőrzik.

7. ábra Gázoltó készülék

Az **OTSZ**⁴ a biztonsági jelzések alkalmazását a következőképpen szabályozta:

„20.7. A tűzoltó készülékeket, felszereléseket, a tűzjelző és oltóberendezéseket a hatályos jogszabályban, szabványokban foglalt biztonsági jellel kell utánvilágító vagy világító biztonsági jellel megjelölni.

20.8. A biztonsági jeleket mindenesetben a tűzoltó berendezés fölé 2,0.2,5 m magasságban kell felszerelni, hogy a biztonsági jel akkor is látható legyen, ha az átmenetileg takarásban van.“

20.9. A tűzoltó készülékek esetében a tűzoltó készülék mellett fel kell tüntetni annak alkalmazására vonatkozó jelzést az egyes tűzoltó készülék fajták szerint:
1. Vízrel oltó 2. Széndioxiddal oltó 3. Habbal oltó 4. ABC porral oltó 5. D porral oltó 6. BC porral oltó

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

Olvassa el a szakmai információtartalomban leírtakat!

Keressenek közösen példákat a környezetükben előfordult tüzesetekről, majd elemezzék a tanulságokat!

Internetes keresőprogram segítségével tájékozódjon a tűzoltás feltételeinek és hatékonyságának összefüggéseiről a <http://www.omtki-mmkft.hu/?q=msz28001> web helyen! 11/2007. (IV.24) ÖTM rendelet a hivatásos önkormányzati tűzoltóságok illetékességi területéről.

⁴ 9/2008. (II.22) ÖTM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzat kiadásáról.

Keressen a kézi tűzoltó készülékek elhelyezésére, karbantartása, ellenőrzésére és cseréje vonatkozó rendelkezéseket!

Tanári információ:

Tisztázza azokat a tűzoltási szabályokat, amelyek betartása mindenkire kötelező! Világítsa meg ezek jogi szabályozását, betartásának, illetve be nem tartásának következményeit! Mutassa be a könnyűiparban alkalmazott tűzoltó eszközök használatát!

Gondolja végig, milyen munkakörnyezetben dolgoznak az Ön szakterületén! Ellenőrizze a tűzoltóeszközök állapotát, mérlegelés után döntse el, hogy a biztonságos munkavégzés feltételei biztosítottak-e!

Rendszerezze gondolatait, majd társának mondja el a rendelkezésre álló tűzoltóeszközök alkalmasságáról a véleményét!

Az alábbi feladatok hozzásegítik Önt, hogy az információtartalomban összefoglalt ismereteket konkrét helyzetben alkalmazni tudja. Egyúttal segíti Önt abban, hogy ellenőrizze, megértette-e a tűzoltási ismeretek lényegét, gyakorlati szerepét.

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK**1. feladat**

Egészítse ki a következő megállapítások hiányzó részeit!

A tűzoltás alapja a három feltétel, nevezetesen az, az oxigén és a gyulladási hőmérséklet valamelyikének, megszüntetése, és így az égési folyamatot megszakítva végrehajtani magát a tűzoltást. Az égési folyamat létrejöttéhez e három feltétel szükséges.

Az éghető anyag eltávolításával a, így a tűz terjedése megakadályozható.

Az oxigén elvonásával a tűz, majd kialszik.

Az égő anyag csökkentése vízzel a legegyszerűbb. Elektromos tüzet oltani tilos!

2. feladat

Melyik a kakuktkojás? Húzza alá!

Tűzjelzéskor a következő információkról adjunk tájékoztatást a tűzoltóság részére:

- a tűz pontos helye (címe)
- mi ég, mit veszélyeztet
- a tűz jellemző mérete
- van-e életveszély, robbanásveszély
- közöljük a sérült nevét és telefonszámát.

3. feladat

Az alább felsoroltak közül melyek jellemzik a kézi tűzoltó készüléket?

Jelölje meg a helyes válaszokat!

- a) a kezdeti tüzek oltására azonnal rendelkezésre állnak
- b) a bennük tárolt oltóanyagot a tűz fészkére lehet irányítani
- c) használat után visszahelyezhető tárolási helyére

- d) a készülékek alapszíne vörös
- e) kezelésük nagy szaktudást igényel
- f) a bennük lévő oltóanyag lehet: hab, por, gáz

MUNKANYELV

MEGOLDÁSOK

1. feladat

A tűzoltás alapja a három feltétel, nevezetesen az **éghető anyag**, az oxigén és a gyulladási hőmérséklet valamelyikének **eltávolítása**, megszüntetése, és így az égési folyamat megszakítva végrehajtani magát a tűzoltást. Az égési folyamat létrejöttéhez e három feltétel **egyidejű jelenléte** szükséges.

Az éghető anyag eltávolításával a **folyamatosság megszűnik**, így a tűz terjedése megakadályozható.

Az oxigén elvonásával a tűz **csökkenthető**, majd kialszik.

Az égő anyag **hőmérsékletének** csökkentése vízzel a legegyszerűbb. Elektromos tüzet **vízzel** oltani tilos!

2. feladat

Tűzjelzéskor a következő információkról adjunk tájékoztatást a tűzoltóság részére:

- a tűz pontos helye (címe)
- mi ég, mit veszélyeztet
- a tűz jellemző mérete
- van-e életveszély, robbanásveszély
- közöljük a sérült nevét és telefonszámát.

3. feladat

A kézi tűzoltó készüléket jellemzi:

- a) a kezdeti tüzek oltására azonnal rendelkezésre állnak
- b) a bennük tárolt oltóanyagot a tűz fészkére lehet irányítani
- c) használat után visszahelyezhető tárolási helyére
- d) a készülékek alapszíne vörös
- e) kezelésük nagy szaktudást igényel
- f) a bennük lévő oltóanyag lehet: hab, por, gáz

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM

1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról.

30/1996. (XII. 6.) BM rendelet a tűzvédelmi szabályzat készítéséről.

116/1996. (VII. 24.) Korm. rendelet a tűzvédelmi bírságról.

79/2007 (IV.24.) Korm. rendelet a tűzvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervezetekről és a tűzvédelmi hatósági tevékenység részletes szabályairól.

9/2008. (II.22) ÖTM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzat kiadásáról.

22/2009. (VII. 23.) ÖM rendelet a tűzvédelmi megfelelési tanúsítvány beszerzésére vonatkozó szabályokról.

27/2009. (X. 29.) ÖM rendelet a tűzvédelmi szakvizsgára kötelezett foglalkozási ágakról, munkakörökről, a tűzvédelmi szakvizsgával összefüggő oktatásszervezésről és a tűzvédelmi szakvizsga részletes szabályairól.

AJÁNLOTT IRODALOM

Riegler Gyula: Munka- és környezetvédelem a könnyűiparban, NSZI Budapest, 2005.

A(z) 1088-06 modul 003-as szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
33 542 01 1000 00 00	Bőrdíszműves
33 542 01 0100 21 01	Táskajavító
33 542 02 1000 00 00	Cipész, cipőkészítő, cipőjavító
33 542 02 0100 31 01	Cipőfelsőrész-készítő
33 542 02 0100 21 01	Cipőösszeállító
33 542 03 0000 00 00	Fonó, kötő és nemszőtt-termék gyártó
33 542 03 0100 31 01	Fonó
33 542 03 0100 31 02	Kötő
33 542 03 0100 31 03	Nemszőtt-termék gyártó
31 542 01 0000 00 00	Kalapos, sapka- és kesztyűkészítő
31 542 01 0100 31 01	Kalapos, sapkakészítő
31 542 01 0100 31 02	Kesztyűs
33 521 05 0000 00 00	Könnyűipari géprendszer üzemeltetője
33 521 05 0100 31 01	Könnyűipari gépkezelő
33 521 05 0100 21 01	Rostnövényfeldolgozó
33 521 05 0100 21 02	Seprű- és kefégyártó
33 521 05 0100 21 03	Szőr- és tollfeldolgozó
54 542 01 0010 54 01	Bőrfeldolgozó ipari technikus
54 542 01 0010 54 02	Ruhaipari technikus
54 542 01 0010 54 03	Textilipari technikus
51 542 02 0000 00 00	Szabász
33 542 05 0010 33 01	Csecsemő- és gyermekruha-készítő
33 542 05 0010 33 02	Férfiszabó
33 542 05 0010 33 03	Női szabó
33 542 05 0100 21 01	Fehérnemű-készítő
33 542 05 0100 21 02	Lakástextil-készítő
33 542 05 0100 21 03	Munkaruha- és védőruha-készítő
33 542 05 0100 21 04	Textiltermék-összeállító
31 542 02 1000 00 00	Szíjgyártó és nyerges
31 542 02 0100 31 01	Bőrtárgykészítő
31 542 02 0100 21 01	Szíjgyártó
33 542 06 0000 00 00	Szövő
33 542 07 0000 00 00	Szűcs, szőrme- és bőrkonfekcionáló
33 542 07 0100 31 01	Bőrruha-készítő, -javító
33 542 08 0000 00 00	Textilszínező, -kikészítő
33 542 09 0000 00 00	Tímár, bőrkikészítő
33 542 09 0100 33 01	Szőrmeipari megmunkáló, szőrmefestő
33 814 02 0000 00 00	Vegytisztító, kelmefestő, mosodás

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:

9 óra

MUNKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1-2008-0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet